

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-263-P-240-16/18-06-18

Zagreb, 8. prosinca 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), povodom neanonimne prijave o mogućem sukobu interesa **dužnosnika Zvonka Ključarića, zamjenika općinskog načelnika Općine Brdovec**, na 202. sjednici, održanoj 8. prosinca 2017.g., donosi sljedeću:

ODLUKU

Postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Zvonka Ključarića, zamjenika općinskog načelnika Općine Brdovec, neće se pokrenuti, s obzirom da iz prikupljenih podataka i dokumentacije ne proizlazi osnovanost navoda iz podnesene neanonimne prijave niti saznanje da je u postupanju dužnosnika došlo do moguće povrede odredbi ZSSI-a.

Obrazloženje

Protiv dužnosnika Zvonka Ključarića podnesena je 26. srpnja 2016.g. neanonimna prijava mogućeg sukoba interesa, koja je u knjizi ulazne pošte Povjerenstva zaprimljena pod brojem: 711-U-3698-P-240/16-01-4, povodom koje se vodi predmet broj P-240/16. U prijavi se u bitnom navodi da je dužnosnik Zvonko Ključarić član i dopredsjednik Udruge umirovljenika Općine Brdovec te da koristi obnašanje dužnosti zamjenika općinskog načelnika kako bi utjecao da se prilikom rasporeda sredstava iz proračuna Općine Brdovec istoj udruzi dodijele značajna sredstva. Ukazuje se da je u proračunu Općine Brdovec za 2016.g., Udruzi umirovljenika Općine Brdovec određena stavka od 160.000,00 kn, kao i da je za stavku prijevoza osoba starijih od 65 godina predviđen iznos od 550.000,00 kn. Ujedno, predmetna udruga koristi prostor u kojem je ured Mjesnog odbora Prigorje Brdovečko, za što udruga ne plaća troškove najma i režija. U prijavi se navodi kako se povodom opisanih okolnosti dužnosnik Zvonko Ključarić nalazi u sukobu interesa te da je zloupotrijebio svoj položaj s obzirom na činjenicu da je politička stranka čiji je dužnosnik član, u koaliciji sa političkom strankom čiji je član općinski načelnik, kako bi utjecao na ostvarivanje privatnih interesa udruge čiji je član i u kojoj obavlja funkciju dopredsjednika, na štetu drugih proračunskih korisnika te time i na štetu javnog interesa. Uvidom u Registar dužnosnika kojeg ustrojava i vodi ovo Povjerenstvo te u podatke objavljene na internetskoj stranici Državnog izbornog povjerenstva utvrđeno je da je Zvonko Ključarić obnašao dužnost zamjenika općinskog načelnika Općine Brdovec u mandatu 2009.g.-2013.g. i u mandatu 2013.-2017.g., kao i da obnaša istu dužnost u mandatu 2017.g.-2021.g. počevši od 26. svibnja 2017.g.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 43. ZSSI-a propisano je da su općinski načelnici i njihovi zamjenici dužnosnici u smislu odredbi navedenog Zakona, stoga je i Zvonko Ključarić, povodom obnašanja dužnosti zamjenika općinskog načelnika Općine Brdovec, obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a. Na temelju članka 56. stavka 3. ZSSI-a, Povjerenstvo u ovom postupku može utvrđivati je li dužnosnik bio u sukobu interesa samo u odnosu na razdoblje nakon stupanja navedenog Zakona na snagu, odnosno nakon 10. ožujka 2011.g. Člankom 39. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da Povjerenstvo može pokrenuti postupak iz svoje nadležnosti na temelju svoje odluke povodom vjerodostojne, osnovane i neanonimne prijave ili u slučajevima kada raspolaže saznanjima o mogućem sukobu interesa dužnosnika. O pokretanju ili nepokretanju postupka Povjerenstvo donosi pisanu odluku. Na temelju stavka 4. istog članka, podnositelju prijave jamči se zaštita anonimnosti

Člankom 2. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da u obnašanju javne dužnosti dužnosnici ne smiju svoj privatni interes stavljati iznad javnog interesa, a stavkom 2. istog članka propisano je da sukob interesa postoji kada su privatni interesi dužnosnika u suprotnosti s javnim interesom, posebice kada privatni interes dužnosnika utječe ili se osnovano može smatrati da utječe ili kada privatni interes dužnosnika može utjecati na njegovu nepristranost u obavljanju javne dužnosti. Člankom 5. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnici ne smiju koristiti javnu dužnost za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana. Stavkom 4. istog članka propisano je da građani imaju pravo biti upoznati s ponašanjem dužnosnika kao javnih osoba, a koje su u vezi s obnašanjem njihove dužnosti.

Člankom 4. stavkom 5. ZSSI-a propisano da su povezane osobe, u smislu ovog Zakona, članovi obitelji dužnosnika te ostale osobe koje se prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s dužnosnikom. Člankom 4. Zakona o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14. i 70/17.) pojam udruge definiran na način da je udruga svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih odnosno pravnih osoba koje se radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve, koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja. Iako iz navedene definicije proizlazi da udruge, pored interesa svojih članova ostvaruju i određene opće, javne interese, s obzirom da članovi udruge kroz tu udruhu ostvaruju i svoje privatne interese, Povjerenstvo tumači kako se udruga u kojoj je dužnosnik član opravdano može smatrati s dužnosnikom povezanom pravnom osobom, stoga privatni interes udruge u kojoj je dužnosnik član, a osobito ukoliko u toj udruzi obavlja i određene funkcije, može utjecati na nepristranost dužnosnika u obavljanju javne dužnosti.

Člankom 14. stavkom 5. ZSSI-a propisano je da dužnosnici smiju biti članovi upravnih i nadzornih tijela najviše dviju neprofitnih udruga i zaklada, ali bez prava na naknadu ili primanje dara u toj ulozi, osim prava na naknadu putnih i drugih opravdanih troškova. Slijedom navedenog, članstvo te obavljanje funkcije dužnosnika u Udruzi umirovljenika Općine Brdovec, ne predstavlja povredu odredbi ZSSI-a. S druge strane dužnosnik bi se mogao naći u situaciji sukoba interesa, povodom sudjelovanja u donošenju odluka u obnašanju dužnosti zamjenika općinskog načelnika koje se na navedenu udругu odnose, stoga je radi provjere vjerodostojnosti i osnovanosti navoda iz podnesene neanonimne prijave, Povjerenstvo je izvršilo uvid u javno dostupne podatke Registra udruga te je od nadležnih tijela prikupilo potrebne podatke i dokumentaciju.

Uvidom u podatke Registra udruga, objavljene na s internetskim stranicama Ministarstva uprave (<https://registri.uprava.hr/udruge>), utvrđeno da je pod registarskim brojem 01000630 od 4. veljače 1998.g. upisana udругa naziva Udругa umirovljenika Općine Brdovec iz Prigorja Brdovečkog te da je Zvonko Ključarić bio upisan kao dopredsjednik udruge s upisanim trajanjem mandata od 19. travnja 2013.g. do 19. travnja 2017.g. Naknadnim uvidom u podatke Registra udruga utvrđeno je da se među novim osobama ovlaštenim za zastupanje udruge u mandatu od 22. travnja 2017.g. do 22. travnja 2021.g. više ne navodi dužnosnik Zvonko Ključarić. Kao skraćeni opis djelatnosti upisano je okupljanje umirovljenika te pomoć i podrška starijim osobama.

Na zahtjev Povjerenstva, Udругa umirovljenika Općine Brdovec dopisom broj 20/04-2017. od 21. travnja 2017.g., dostavila je podatak da je Zvonko Ključarić član navedene udruge od 1. siječnja 2008.g., a da je 2009.g. izabran predsjednikom podružnice iste udruge u Javorju slijedom čega je položaju postao član Izvršnog odbora udruge. Na izbornoj skupštini održanoj 2013.g., Zvonko Ključarić je izabran na funkciju dopredsjednika udruge bez prava potpisa na financijsku dokumentaciju i bez prava raspolaganja financijskim sredstvima udruge. Ističe se da Zvonko Ključarić nikad nije obavljao funkciju u nadzornim tijelima udruge, a da je navedene funkcije na koje je bio izabran obavljao isključivo volonterski odnosno da mu za iste poslove nije isplaćivana nikakva naknada, pa čak niti naknada za putne troškove. Za slijedeće mandatno razdoblje 2017.g.-2021.g. dužnosnik Zvonko Ključarić se nije kandidirao za obavljanje bilo koje funkcije u udruzi, već je ostao samo član. U dopisu se navodi da je od rujna 2016.g. udругa onemogućena u korištenju poslovnih prostora od strane Mjesnog odbora Prigorje Brdovečko te da se oko toga vodi sudski postupak.

Na zahtjev Povjerenstva, Općina Brdovec, dostavila je očitovanje klasa 711-01/17-01/01, urbroj 238/03-03/6/17-2 od 28. travnja 2017.g. u kojem se navodi da je Općina Brdovec, u razdoblju od 2011.g. do 2017.g, Udruzi umirovljenika Općine Brdovec dodjeljivala novčana sredstva iz proračuna Općine Brdovec isključivo u okviru javnih natječaja za predlaganje programa javnih potreba u društvenim djelatnostima na koje je predmetna udругa svake godine pravovremeno podnosila svoje prijave. Sredstva su dodjeljivana odlukom Općinskog vijeća Općine Brdovec o proračunu Općine Brdovec, kao taksativno navedena proračunska stavka.

U očitovanu se ističe da od 2017.g. od kada je u primjeni Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, u samom proračunu predviđaju se ukupna sredstva za određenu društvenu djelatnost, a o dodijeli sredstava pojedinom programu donosi se naknadno posebna odluka Općinskog vijeća u sklopu javnog natječaja. U razdoblju od 2011.g do 2017.g. predmetnoj udruzi je dodijeljen iznos od 160.000,00 kuna, koji je udruga koristila za provođenje prijavljenih programa i projekata te da je o namjenskom trošenju dodijeljenih sredstava svake godine podnijela izvješće Općini Brdovec. Niti u jednom od javnih natječaja u sklopu kojeg su Udruzi umirovljenika Općine Brdovec dodijeljena sredstva iz proračuna Općine Brdovec, dužnosnik Zvonko Ključarić nije sudjelovao ni na koji način, dakle niti u postupku imenovanja tijela za provedbu natječaja i razmatranje prijava, niti u samom postupku razmatranja prijava, niti u postupku predlaganja i donošenja odluke o dodijeli sredstava. Nadalje se u očitovanju navodi se da Udruga umirovljenika Općine Brdovec ima više od 2000 članova te da je to jedina udruga na području Općine Brdovec koja okuplja umirovljenike i organizira brojne aktivnosti u svrhu brige za njene članove te se ističe da je s obzirom na veliki broj članova, Udruga umirovljenika Općine Brdovec od posebnog interesa za Općinu Brdovec. Povjerenstvo je izvršilo uvid u relevantnu dokumentaciju dostavljenu uz očitovanje Općine Brdovec i to za svaku godinu od 2011.g. do 2017.g., i to u odluke o imenovanju Stručnog povjerenstva za otvaranje prijava i procjenu programa udruga prijavljenih na natječaj, zapisnike o otvaranju i pregledu prijava, tekst javnih natječaja, zapisnike sa sjednice Općinskog vijeća Općine Brdovec te kartice poslovanja, iz kojih je utvrđena točnost navoda iz očitovanja Općine Brdovec od 28. travnja 2017.g.

Člankom 22. prethodno važećeg Zakon o udrugama („Narodne novine“ broj 88/01. i 11/02., u daljnjem tekstu. ZOU/01), bilo je propisano da imovinu udruge, pored ostalog, čine novčana sredstva koja je udruga stekla dotacijama iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Člankom 23. stavkom 1. ZOU/01 bilo je propisano da Vlada Republike Hrvatske, na osnovi provedenog natječaja, dodjeljuje dotaciju iz državnog proračuna udrugama za projekt ili program koji je od osobitog interesa za opće/javno dobro u Republici Hrvatskoj. Stavkom 2. toga članka bilo je propisano da se visina sredstava za dotaciju iz državnog proračuna određuje udrugama svake godine u državnom proračunu, a da će Hrvatski sabor donijet na prijedlog Vlade Republike Hrvatske Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga. Člankom 23. stavkom 4. ZOU/01 bilo je propisano da se odredbe toga članka na odgovarajući način primjenjuju na dodjelu dotacije iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Na temelju članka 23. stavka 2. ZOU/01, Hrvatski sabor donio je 2. veljače 2007.g. Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga („Narodne novine“ broj 16/07., u daljnjem tekstu: Kodeks), kojim su bili uređeni osnovni standardi i načela postupanja tijela državne uprave i ureda Vlade Republike Hrvatske u postupku odobravanja financijske potpore iz sredstava državnoga proračuna udrugama za provedbu njihovih programa i projekata koji su od osobitog interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj.

Člankom 1. stavkom 3. Kodeksa propisano je da se postupak odobravanja financijske potpore iz sredstava državnog proračuna temelji na određenim načelima, pored ostalog, na raspisivanju javnih natječaja s jasnim uvjetima natječaja, mjerilima za procjenjivanje prijava i postupku odobravanja financijskih potpora (uključujući prioriteta područja za prijavu, način sprečavanja mogućeg sukoba interesa i mogućnost uvida u postupak procjenjivanja); na komisijskom otvaranju zaprimljenih prijava; na procjenjivanju prijavljenih projekata i programa od strane stručnih tijela, osnovanih od davatelja financijskih potpora.

Povjerenstvo napominje da Kodeks nije propis koji je izravno obvezivao jedinice lokalne samouprave, ali su se načela i standardi propisani Kodeksom već tada trebali na odgovarajući način primjenjivati i na lokalnoj razini na temelju članka 23. stavka 4. ZOU/01, sa svrhom provođenja dobre prakse i primjene preporučenih mjera transparentnosti, objektivnosti, nepristranosti i zaštite javnog interesa u postupcima dodjele proračunskih sredstava udrugama.

Tijekom promatranog razdoblja na snagu stupio novi Zakon o udrugama („Narodne novine“ broj 74/14., na snazi od 1. listopada 2014.g.). Člankom 32. stavkom 1. Zakona o udrugama propisano je da se programi i projekti od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj koje provode udruge mogu financirati iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondova Europske unije i drugih javnih izvora.

Člankom 33. stavkom 1. Zakona o udrugama propisano je da nadležna državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge javne institucije financiraju i ugovaraju provedbu programa i projekata od interesa za opće dobro na temelju provedenog javnog poziva, odnosno natječaja ili na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba. Na temelju članka 33. stavka 2. Zakona o udrugama, Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge („Narodne novine“ broj 26/15., na snazi od 17. ožujka 2015.g., u daljnjem tekstu: Uredba). Na temelju članka 1. stavka 2. Uredbe, kriterije, mjerila i postupke iz ove Uredbe na odgovarajući način primjenjuju, pored ostalih subjekata, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave kada iz javnih izvora financiraju programe i projekte udruga te doniraju, odnosno sponzoriraju udruge, ako posebnim propisom nije drugačije uređeno.

Člankom 10. Uredbe propisano je da temeljni dokument za raspisivanje i provedbu javnog natječaja donosi čelnik tijela državne uprave, odnosno nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave u obliku općeg akta iz kojeg su, pored ostalog, razvidni vrste aktivnosti koja će se financirati, prihvatljive organizacije koje se mogu prijaviti, kriteriji za procjenu i ostali elementi postupka dodjele financijskih sredstava, kao i očekivani rezultati koji se žele postići financiranjem programa ili projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge u određenom području.

Na temelju članka 69. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17.), općinski načelnik, kao jedini ovlašten predlagatelj, dužan je utvrditi prijedlog proračuna i podnijeti ga općinskom vijeću na donošenje u roku utvrđenom posebnim zakonom, a da proračun donosi općinsko vijeće u skladu s posebnim zakonom. Sukladno članku 43. stavku 2. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, općinski načelnik, u skladu sa statutom, može obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga povjeriti zamjeniku, no pri obavljanju povjerenih poslova zamjenik je dužan pridržavati se uputa općinskog načelnika.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da dužnosnik Zvonko Ključarić ni na kojih način nije sudjelovao u provedenim javnim natječajima u okviru kojih je udruzi s kojom je interesno povezan Općina Brdovec dodijelila sredstva iz svog proračuna.

U odnosu na navode iz podnesene neanonimne prijave o predviđenim sredstvima u Proračunu Općine Brdovec za namjenu prijevoza starijih osoba, Povjerenstvo zaključuje kako je riječ o sredstvima koja su namijenjena ispunjavanju određene svrhe vezane za samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave u dijelu koji se odnosi na socijalnu skrb. U odnosu na korištenje prostora kojeg je predmetna udruga koristila zajedno s Mjesnim odborom Prigorje Brdovečko proizlazi da se radi o određenom sporu između korisnika vezano uz koji je u tijeku postupak pred nadležnim sudom, a iz prikupljenih podataka i dokumentacije Povjerenstvo nije steklo saznanja iz kojih bi proizlazilo da je dužnosnik Zvonko Ključarić koristio obnašanje dužnosti zamjenika općinskog načelnika povodom korištenja predmetnog prostora pogodio udruzi s kojom je interesno povezan.

Slijedom svega navedenog, donesena je odluka kao što je to navedeno u izreci ovog akta.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Zvonko Ključarić, osobna dostava
2. Na znanje podnositelju prijave, putem elektroničke pošte
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana